

Gajdy sa môžu dostať do zoznamu UNESCO

Tlačová správa

V Bratislave, 30.11.2015 – Gajdy a gajdošská kultúra na Slovensku figurujú medzi 35 prvkami, ktoré sa uchádzajú o zápis do *Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva*. O zapísaní jednotlivých prvkov rozhodnú členovia 10. Medzivládneho výboru na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva, ktorí tento týždeň zasadajú v hlavnom meste Namíbie, vo Windhoek.

Gajdy, ako organická súčasť tradičného inštrumentára i celá gajdošská kultúra zastrešujúca všetky prejavy a vedomosti viazané na gajdy a ich použitie, reprezentuje dlhodobú a kontinuálnu hudobnú tradíciu prevažne roľníckeho a pastierskeho obyvateľstva Slovenska. Ako významný kultúrno-historický jav, ktorého korene siahajú až do 14. storočia, sa na báze prirodzenej medzigeneračnej kontinuity zachoval dodnes.

Svojou konštrukciou sú typy gájd na Slovensku súčasťou širších stredoeurópskych kultúrnych kontextov, avšak viaceré ich atribúty sú považované za identifikačné znaky slovenskej tradičnej ľudovej kultúry, napríklad: technologické postupy pri výrobe gájd, estetické stvárnenie nástrojov, regionálne, lokálne a individuálne štýlové znaky gajdošskej interpretácie, piesňový a tanečný repertoár, rituály súvisiace s gajdami, tradičné ľudové obrady za sprievodu gájd, texty gajdošských piesní, ľudovú slovesnosť spojenú s týmto nástrojom.

V zozname UNESCO je od roku 2005 zapísaná fujara a od decembra 2013 Terchovská muzika. Či do zoznamu pribudne ďalší slovenský prvok, bude známe koncom tohto týždňa.

Reprezentatívny zoznam nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva je súpisom mimoriadnych prvkov a praktík, ktoré sú akceptované jednotlivcami a spoločnosťami, pretrvávajú v súlade s univerzálnymi princípmi ľudských práv, so socio-kultúrnymi i historickými podmienkami spoločenskostí. Predstavuje efektívny prostriedok na zabezpečenie lepšej ochrany a informovanosti o významne nemotného kultúrneho dedičstva.

Kontakt pre médiá:

Mgr. Eva Ryšavá
Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru (SEUK)
tel.: 0903 648 253, e-mail: eva.rysava@sluk.sk

Mgr. Martina Padušňáková
PR manažérka SEUK-u
tel.: 0918 810 767, e-mail: martina.padusnakova@sluk.sk